PDF Page Organizer - Foxit Software

Emre AYSU
Prof. Dr.
Oya AKIN
Arş. Gör.
Hülya Berkmen YAKAR
Arş. Gör.
YTÜ Mimarlık Fakültesi
Şehir ve Bölge Planlama
Bölümü Öğretim Üyeleri

SON 10 YIL İÇİNDE BOĞAZİÇİ FİZİK MEKANINI ŞEKİLLENDİREN KURUM VE GURUPLAR

Emre AYSU
Oya AKIN
Hülya Berkmen YAKAR

1980 sonrası çevrelerini uyararak ve mekan şekillenmesini koşullandırarak bir takım çekim odakları oluşturulmuştur. Bu çekim odakları çevresinde gelişme ve büyümenin olması kaçınılmaz bir hale gelmiştir.

İçinde bulunduğumuz yüzyıl çok çeşitli ütopyaların ortaya atıldığı, tartışıldığı ve bazılarının belirli oranlarda kabul gördüğü bir yüzyıldır. Buna karşın şehircilik uzmanlık alanında bu görüş pek fazla kabul görememiştir. Çünkü yaşayan ve dinamizm içinde olan toplum bir gerçektir. Ve fizik mezan organizasyonu ile üst üste çakışabilmesi, büyük ölçüde bu gerçeğe dayalı olmasından kaynaklanmaktadır. Yani kaynağını bireylerden ve giderek toplumun değerleri-öncelikleri-tercihlerinden alan planlama politikaları ile, bunları fizik mekana taşıyacak hukuksal-kurumsal örüntünün bütünleşmesi gerekmektedir.

(Şekil 1.)

Ülkemizde 1950'li yıllardan itibaren planlı kalkınma çabaları paralelinde bir kurumsal yapı ve planlama kurumu ortaya konulmuştur. Bu kurumsal yapı ve planlama 1980'li yıllara değin sonuçları bir hayli pahalı olan deneyimler geçirmiştir. Ancak 1980'li yıllar ülke bütününde ekonomik-politik-sosyal değer yargılarındaki değişimler beraberinde "kurumsal ve hukuksal yapılanma değişikliği"de getirmiştir. Yani daha demokratik bir toplum ve planlama anlayışına paralel olarak "planlamanın desantralizasyonu" fikri benimsenmiştir. Bu bağlamda merkezi yönetimdeki 20-25 yılık birikimi yaşayan kadrolar dağıtılarak, "beldeye sahip çıkma" felsefesi ile güç ve karar yetkisi, merkezi yönetimlerden yerel yönetimlere aktarılmıştır. Ancak yerel yönetimlerin daha demokratik bir yapıya kavuşturulması beklentisi ile;

* Teknik kadroların yeterli olup olmadığı
* Bu politikaların yeterince anlaşılıp anlaşılmadığına bakılmaksızın,

yasalar ile uygulamaya konması pek çok sorun ve çözümsüzlükleri beraberinde getirmiştir.

Çünkü, bu çok önemli sorumluluğa karşın günümüze değin yapılan tek eylem güçlenerek baskı grupları oluşturan beklentileri (eyleme dökülmüş yasalaşmayı bekleyen beklentileri) yanıtlamak üzere af yasalarına bel bağlamaktan öte gidememiştir. O halde ortaya çıkan sonuç; yerel yönetimlerin ne kurumsal yapıları, ne de hukuksal dayanakları ile böyle bir sorumluluğu taşımaya hazır olmadıklarıdır. Bu genel girişten sonra son 10 yıllık dönemde her zaman olumlu-olumsuz gelişmeleri ile ülkemize örnek olan İstanbul Metropolünde Boğaziçi Sit Alanına ilişkin oluşumlar, 1980 sonrası yeni yapılanma dönemi içinde ele alınacak ve yasal-kurumsal yapı, planlama-uygulama süreci ilişkileri irdelenmeye çalışılacaktır.

Boğaziçi Sit Alanındaki dönüşümü 5 bölümde incelemek olanaklıdır.

1. 19. YÜZYIL ÖNCESİ;

Boğaziçi'nin geçmişi Bizanslılara kadar dayanmaktadır. Bu devirlerde Boğaz önemli bir geçit yeri olarak tarihi olaylara sahne olmasına karşın, bir kaç balıkçı köyü ve sayfiye evinden, imparator sarayları ve manasturlardan oluşmaktaydı. Fatih'in İstanbul'u alması her iki yakada hisarların kurulması ile Türk mahalleleri kurulmaya başlanmıştır. Özellikle Üsküdar, Türk yaşam biçiminin fizik mekana yansıdığı bir mahalle olmuştur. Daha sonra Bizans Döneminde de etkili olan Beşiktaş'ın geliştiği görülmektedir.

16.yy. başında İstanbul'un nüfusu 200.00 olup, 18. yy. başlarında bu rakam 500.000'e ulaşmıştır. Bu artışın etkisi Boğaziçi'nde de görülmüş ve burada giderek Türk Mahallelerinin adedi artmışır.

2. 19. YÜZYIL:

19. yy.'da kıyılarda Boğaz'ın karakteristik yapıları olan yalılar çoğalmaya başlamıştır. Tanzimat'tan sonra zamanın padişahları Boğaz ve kıyılarına saraylar yaptırmışlardır.

Abdülmecit ..... 1853 Dolmabahçe Sarayı
Abdülmecit ..... 1857 Küçüksu Kasrı
Abdülaziz..... 1865 Beylerbeyi Sarayı
Abdülaziz ..... 1874 Çırağan Sarayı

Kıyı camilerinin yapılması da aynı dönemlere rastlanmaktadır. Bu yapılaşmalar Boğaziçi'nde iskanı özendirip, Boğaziçi'nin İstanbul Kenti içinde bir sayfiye yeri olarak önem kazanmasını sağlamıştır.

3. CUMHURİYET DÖNEMİ;

Bu dönemin başlarında Boğaziçi, iskeleleri ile bütünleşen köy yerleşmeleri, kıyılarını süsleyen yalıları, yamaçlarda ki köyleri, kıyılardan sırtlara uzanan koruları ile güzel bir siluet vermekteydi. Daha sonraları kamu destekli yatırımlarla, depolama ve dokların yer aldığı, konaklara olan talebin azaldığı bir çöküş dönemine girmiştir.

1950'leri izleyen yıllardan itibaren Boğaziçi; İstanbul bütününde yaşanan kentleşme olgusundan etkilenerek, hızlı gecekondulaşma olgusu ile karşı karşıya kalmıştır.

4. 1960 SONRASI

1960'lar ile gelişen ulaşım olanakları sonucu Boğaziçi yine ilgi çekici bir bölge olmuştur. Kıyı kesiminde deniz gören apartman katlarına olan talep artarken, eski Boğaz Köylerinin gerisinde olağanüstü yığılmalar meydana gelmiştir. 1960'lara kadar birbirinden kesin sınırlarla ayrılmış olarak yaşayan farklı toplumsal sınıflar, bu tarihlerde bir arada (alt-üst gelir grupları, üniversiteler, askeri alanlar) yaşamaya başlamıştır. Yine 1970'li yıllar ve birinci Boğaz geçişi ile Boğaziçi sırtlarında hızlı bir yapılaşma talebi ile karşı karşıya kalınmıştır.

5. 1980 SONRASI

Bu dönemde tüm Dünya'da ve Türkiye'de meydana gelen yapısal dönüşümler sonucu mekanı biçimlendirecek güçlerin talebine yanıt

PDF Page Organizer - Foxit Software

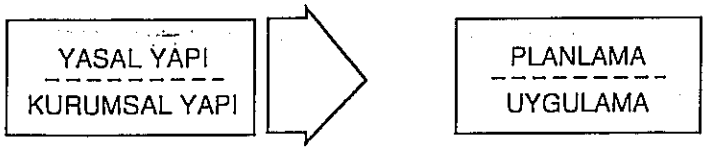

vermek üzere (sermaye grubu) strüktürel planlama yaklaşımından uzaklaşarak, eylemsel planlama yaklaşımı benimsenmiştir. Bu bağlamda çevrelerini uyaracak ve mekan şekillenmesini koşullandıracak bir takım çekim odakları da oluşturulmuştur (sahil yolları, Çırağan, Swiss, Conrad, Mövenpick oteller vb., eski yalı ve konakların fonksiyon değiştirmesi). Tabii ki, bu çekim odakları çevresinde gelişme ve büyümenin olması kaçınılmaz bir hale gelmiştir. Bu olay ön görünüm bölgesinde hızlı bir fonksiyon değişikliği beraberinde konut kullanıcısının standartı-beklentisini hızla değiştirirken, geri görünüm ve etkilenme bölgelerinde; bu değerden pay almak isteyenlerin mekanda yer elde etme çabasını da beraberinde getirmiştir.

Ancak bu bölüşüm sadece ön görünüm bölgesinde üst gelir grubunun istediği düzeyde olabilmiş, geri görünüm ve etkilenme bölgeleri bu bölüşüm içinde farklı bir sürece girerek düşeyde ve yoğun yapılaşmayı doğurmuştur. Bu durum ise, sadece Boğaziçi'nin değerlerini yok etmekle kalmayıp, üst gelir grubunun bu alanı seçme nedenlerini de ortadan kaldırmaktadır (Şekil2).

Mekanda yer alma ve bölüşümü çözüm aramak amacı ile, süreç içinde talebin yönü-şiddetine bağlı olarak çeşitli kurumsal örgütlenmeler ve yasal dayanaklar aracılığı ile planlama-uygulama olanakları aranmıştır. Şöyle ki;

YASAL KURUMSAL YAPI

1983 ..... 2863 KTVKK (yüksek kurul ve böge kurulları)
1983 ..... 3386 (değişiklik) (bölge ve kurulları)
1983 ..... 2960 Boğaziçi sit alanı yasası (organlar, sınır tanımları ve yapılaşma koşulları)
1985 ..... 3194 İmar Yasası (çelişkiler)
1985 ..... 3030 BŞB.-3290 gecekondu ve imar affı

1980 sonrası, ilk olarak 1983 yılında, 2863 no'lu yasa ile KTVKK kurulmuştur. Bu kurul ve Bölge Kurulu organları bulunmaktaydı.

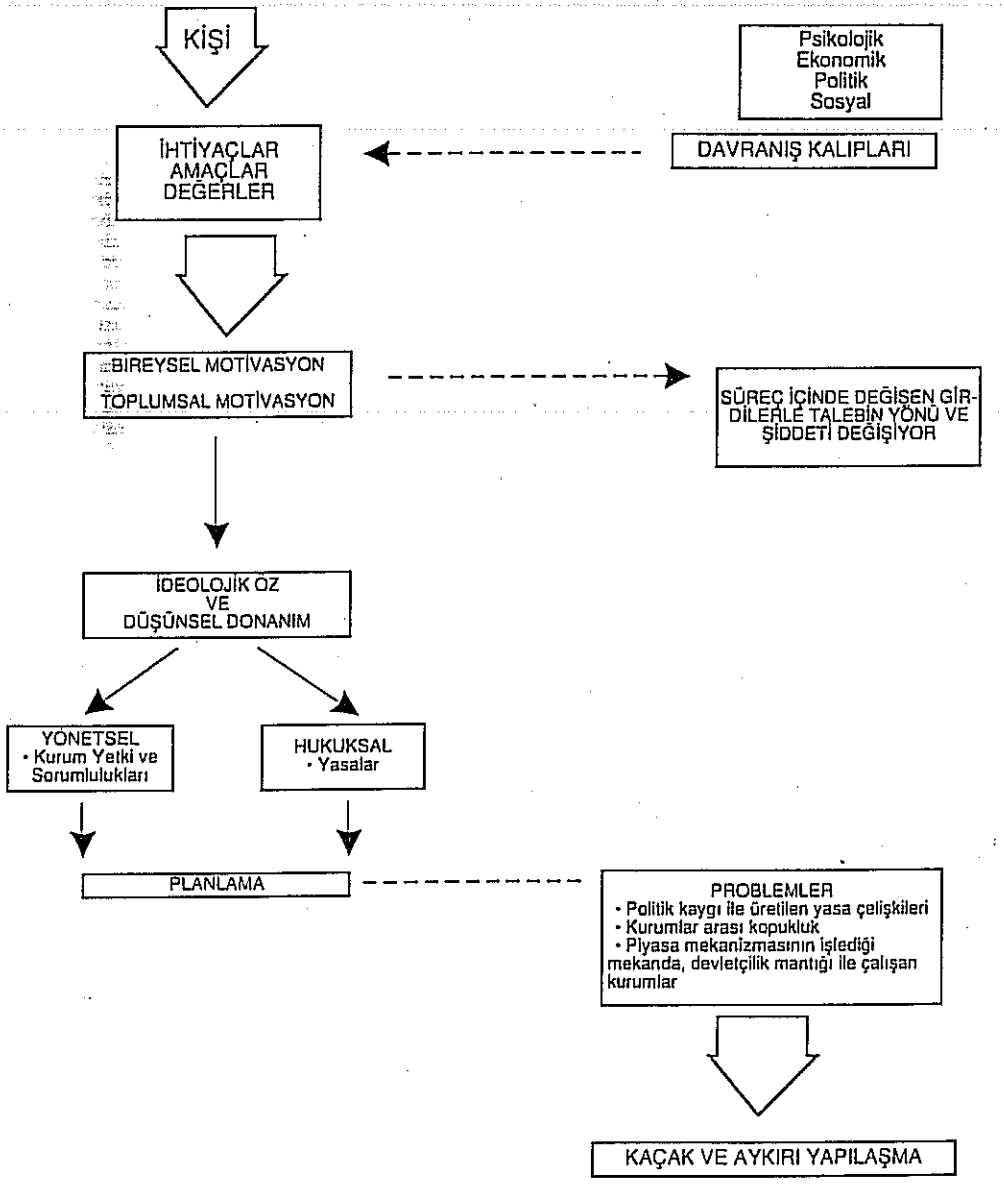

1984 yılında çıkan 2981 ve 3290 nolu imar affı yasası ve değişikliklerinin Boğaziçi'ni de kapsar hale getirilmesi ile de, üstüste çakışan-çelişen yasalar bir bütün oluşturmaktan çok, karmaşa yaratmışlardır.

PDF Page Organizer - Foxit Software

	1950	1960	1970	1980	1985	1990
BEŞİKTAŞ	73.0	94.0	136.0	188.0	204.0	192.0
BEYKOZ	26.0	46.0	61.0	99.0	118.0	142.0
SARIYER	26.0	44.0	62.0	110.0	138.0	160.0
ÜSKÜDAR	69.0	109.0	143.0	354.0	467.0	395.0 +301
TOPLAM	194.0	293.0	402.0	751.0	927.0	ÜMRANIYE 891.0 1.192

Tablo-1

Sarıyer ilçesinde 1985-90 arasındaki beş yılda artan nüfusun yeni yapı talebi ortalama 1380 yapıdır. Ancak bu dönemde belediye yetkilileri 1259'u ruhsatlı, 20.000 kaçak yapı bulunduğunu tespit etmişlerdir.

Yine 1983 yılında, 2863 no'lu yasanın bazı maddelerini değiştiren, 3386 no'lu yasa ile Bölge ve İl kurulları kurulmuştur.

1983 yılında ayrıca 2960 no'lu yasa ile Boğaziçi yasası oluşturularak, ön görüm, geri görünüm ve etkilenme bölgeleri tanımları yapılmıştır. Ön görünüm ve geri görünüm bölgelerine yapı yapma yasağı getirilmiştir. Boğaziçi İmar Müdürlüğü ve bu kurum içinde çeşitli organlar kurulmuştur.

1985 yılında 3194 no'lu İmar Yasası, 2960 no'lu Boğaziçi Yasasının bazı maddelerini değiştirmiştir. Bu yasa, daha önce 2960 no'lu yasa ile yapı yasağı getirilen öngörünüm bölgesinde;

* Min. ifraz 5000 m2
* TAKS= 0.06
* H = 2 kat

Etkilenme bölgesinde;

* TAKS= 0.15
* H = 5 kat

gibi yapılaşma koşullarını getirmiştir

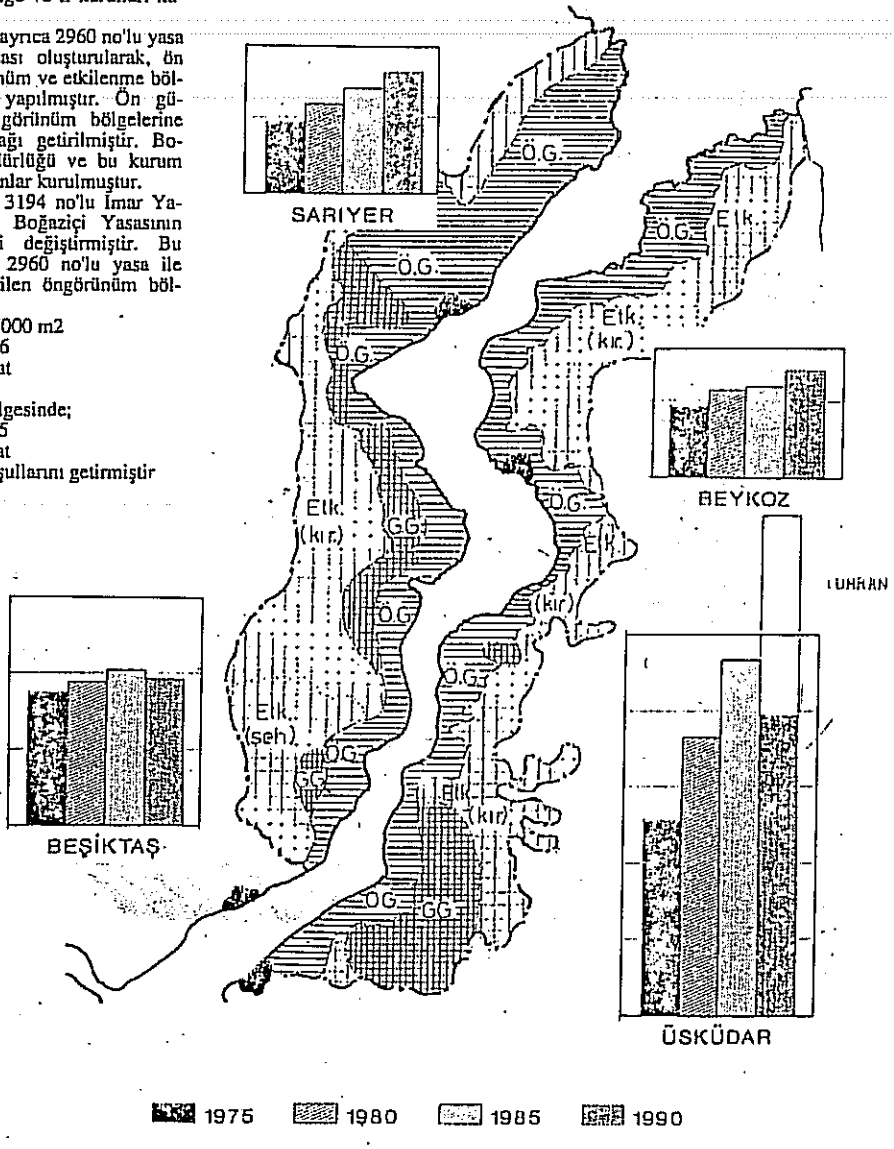

ŞEKİL 2

PDF Page Organizer - Foxit Software

	SARIYER	BEŞİKTAŞ	ÜSKÜDAR	BEYKOZ	TOPLAM
RESTORASYON Ön. Gör. Geri Gör.	142 6	85 59	133 53	111 1	471 119
RESTİTÜSYON Ön. Gör. Geri Gör.	66 3	34 11	22 9	23 3	146 23
ONARIM Ön. Gör. Geri Gör.	28 1	21 11	12 3	2 2	66 15
YOL GENİŞ. Ön. Gör. Geri Gör.	4 0	1 2	2 2	0 22	7 4
YENİ YAPI Ön. Gör. Geri Gör.	3 1	2 21	0 22	0 0	5 44
DUR. YIKIM Ön. Gör. Geri Gör.	2 0	0 6	1 1	0 0	7 7
KAT İLAVE Ön. Gör. Geri Gör.	0 0	2 3	2 2	0 0	4 5
TOPLAM Ön. Gör. Geri Gör.	256 245 11	258 145 113	234 142 92	140 139 1	888 671 217

Tablo-2

Ayrıca yasa, Boğaziçi İmar Müdürlüğü içindeki organları kaldırarak, plan değişikliklerinin yapılabileceği ve hesapları brüt parsel üzerinden yapılacağı değişikliklerini getirmiştir.

1984 yılında çıkan 2981 ve 3290 no'lu imar affı yasa ve değişikliklerinin Boğaziçi'ni de kapsar hale getirilmesi ile de, üstüste çakışan-çelişen yasalar bir bütün oluşturmaktan çok, karmaşa yaratmışlardır.

1985 yılında 3030 no'lu Büyük Şehir Belediye Yasası ile Nazım İmar Planı yapma hakkı Büyük Şehir Belediyesi'ne, İmar Uygulama Planı yapma yetkisi ise, ilçe belediyelerine verilmiştir.

Sonuçta birbirini yadsıyan yasalar ile, 3 kurumdan oluşan bir örüntü oluşmuştur.

* Büyük Şehir Bel.
* İlçe Belediyeleri
* K.T.V.K.K.

2. PLANLAMA UYGULAMA

Bu yasalar bağlamında 1983 yılında Büyük Şehir Belediyesi tarafından 1/5000 Nazım İmar Planı yapıldı. Daha sonra ilçe belediyeler 1/1000 Uygulama İmar Planlarını tamamladılar. Ancak, bu planlar 1/5000 Nazım İmar Planına uygun olmadığı gerekçesi ile reddedildi. 1985 sonrasında ise revizyon, tadilat, MİP'ler ve otonom kararlarla gelen noktasal plan kararlarının hüküm sürdüğü görülmektedir.

1983 ..... 1/5000 Nazım Plan
1984 ..... 1/1000 reddedildi
1985 sonrası ..... Revizyon, Tadilat, MİP'ler ve otonom kararlarla gelen noktasal karar hükümleri

SONUÇ .....

"BOZULAN NAZIM PLAN DENGELERİ"

Yukarıdaki şemadan da açıkça görüldüğü gibi sorunlara ya da taleplere yanıt vermek üzere çıkarılan yasalar, kendi içlerinde ve birbirleri ile çelişmektedir. Yine yasalardan gücünü alan kurumsal örüntü içinde, yetki ve sorumluluk karmaşalarının yaşanması, kurumlar arası iletişim kopukluğu ve her kurumun kendi görev alanlarını aşan sahiplenme duygusu ile bürokratik engeller birleşince, plan üretme-uygulama arasındaki süre uzamaktadır.

Sonuçta kaynağını bireysel ve toplumsal motivasyondan alan politik yapı, bu talepleri yanıtlamak üzere yeni kurumsal-yasal örgütlenmeler oluşturmakta ve olay bir kısır döngü halini almaktadır.

Bir diğer olgu da;

* Büyük Şehir Belediyesi
* İlçe Belediyeleri
* K.T.V.K.K.

Bu üç kurumdan her birinin bir diğerini taraf olarak görüp, yasal dayanaklarını birbirleri üzerinde üstünlük kurmak amacı ile kullanmakta ve bu kurumları çalışamayan mekanizmalar haline getirerek, bugünkü fizik mekanın sorumlusu olarak görmeleridir.

Bu bağlamda, Boğaziçi fizik mekanında yer alan ilçe belediyeleri irdelendiğinde;

SARIYER İLÇESİ

1987/92 yılları arasında geri görünüm bölgesinde KTVKK'nın 11 yapıya ilişkin kararı bulunmaktadır (Gra-

	SARIYER	BEŞİKTAŞ	ÜSKÜDAR	BEYKOZ	TOPLAM	%
RUHSATLI YAPI 6.9	1259	647	-	787	2693	6.9
KAÇAK YAPI	20.000	826	-	3184	36010	93.1
TOPLAM YAPI	21259	1473	-	3971	38703	-
NÜFUS(1990)	340.000	23.568	-	63536	619104	-
NÜFUS ARTIŞ HIZI	% 15	% 6	-	% 5	-	-

Tablo-3

Boğaziçi, daha sağken
gömülmek
İçin dönüşmüş beton
mezarlara,
Bir hippi kız, bir deccal,
şimdi Bebek
Koylarında ilham, arsız,
farfara.

Ahmet Muhip DRANAS

PDF Page Organizer - Foxit Software

fik 1,2).

Aynı dönemde ilçe belediyesi 1259 yapıya ruhsat verdiğini ve yaklaşık 20.000 kaçak yapı tespit ettiğini belirtmiştir. Kurul kararlarını ve belediye verilerini karşılaştırdığımızda, bu yapılaşma süreci içinde kurul karar oranının son derece düşük olduğu görülmektedir. Bu oran ruhsatlı yapılar içinde %8, toplam yapılar içinde ise %5'dir. Bununla beraber, Sarıyer ilçesinin 1985 yılı nüfusu yaklaşık olarak 140.000, 1990 nüfusu yaklaşık 160.000 olup, beş yılık nüfus artış hızı %16, yıllık nüfus artış hızı %5'tir. Bu beş yılda artan nüfusun yeni yapı talebi ortalama 1380 yapıdır. Ancak bu dönemde belediye yetkilileri 1259'u ruhsatlı, 20.000 kaçak yapı bulunduğunu tespit etmişlerdir. Sonuçta yeni mekan talebini yaratan artan nüfusun mekan talebi değil, spekülasyon güdüsüdür.

Sarıyer İlçesindeki bu sonucun en önemli nedenlerinden biri, 1983 Nazım Planınca kamu mülkiyetindeki arazilerin, korunacak alan ve orman alanı içine dahil edilmesi ile denetimsiz-kontrolsüz kalan bu bölgelerde, kaçak yapılaşma için uygun mekanlar yaratılmasıdır.

Bir diğer neden ise; ilçe sınırları içindeki hazine arsalarına ilişkin denetim-karar üretme sorumluluğunun Büyük Şehir Belediyesi'ne ait olması, yetki ve sorumluluk karmaşası doğurarak kaçak yapılaşmaya hız kazandırmıştır.

Aynı dönemde Sarıyer ilçesinin plan yapım süreci irdelendiğinde;

1989 .... meclis onayı
1990 .... kurul onayı
1991 .... Anakent onayı
1992 .... Askı ! (itirazlar)

Sonuç olarak 1989 verileri ile oluşturulan uygulama planlarının 1992'de henüz yürürlüğe girmemiş olması, artan nüfus ve spekülasyonun, MİP ve kaçak yapılaşma ile karşılanmasını getirmiştir.

ÜSKÜDAR İLÇESİ

Üsküdar ilçesini aynı doğrultuda inceleyecek olursak; 1987/92 yılları arası geri görünüm bölgesinde Koruma Kurulunun 90 yapıya ilişkin kararı olduğu görülmektedir (Grafik 3.). Aynı dönemde ilçe belediyesinin verileri incelendiğinde, karşılaşılan sonuç şaşırtıcıdır. Belediye yetkililerinden alınan bilgilere göre, Üsküdar ilçesinde Merkez ve ön görünüm bölgeleri dışındaki alanlarda, bir kooperatif dışında ruhsatlı yapı olmadığı belirtilmiştir.

Üsküdar ilçesinin 1985-90 nüfusları dikkate alındığında, İlçenin yaklaşık 70.000 nüfus kaybettiği görülmektedir. Ancak bu sonuç yanıltıcıdır. Çünkü aynı dönemde, Üsküdar ilçesinin ardında büyük bir baskı oluşturan, Ümraniye yerleşmesi belediye olmuştur. 1990 yılı nüfus sayımına göre yaklaşık 400.000 nüfusun yaşadığı ve belediye yetkililerinin yine yaklaşık 100.000'nin merkez ve ön görünüm bölgesinde yaşadığını belirtmesi üzerine yapılan hesaplar sonucu; Üsküdar'ın gerçek konut talebi 20.000 olarak belirlenmiştir. Oysa elde edilen verilere göre bugünkü kaçak yapı sayısı 50.000 civarındadır. Böylece, Sarıyer ilçesinde olduğu gibi Üsküdar ilçesinde de yeni mekan talebi yaratılmasının nedeni artan nüfus talebi değil, spekülasyondur.

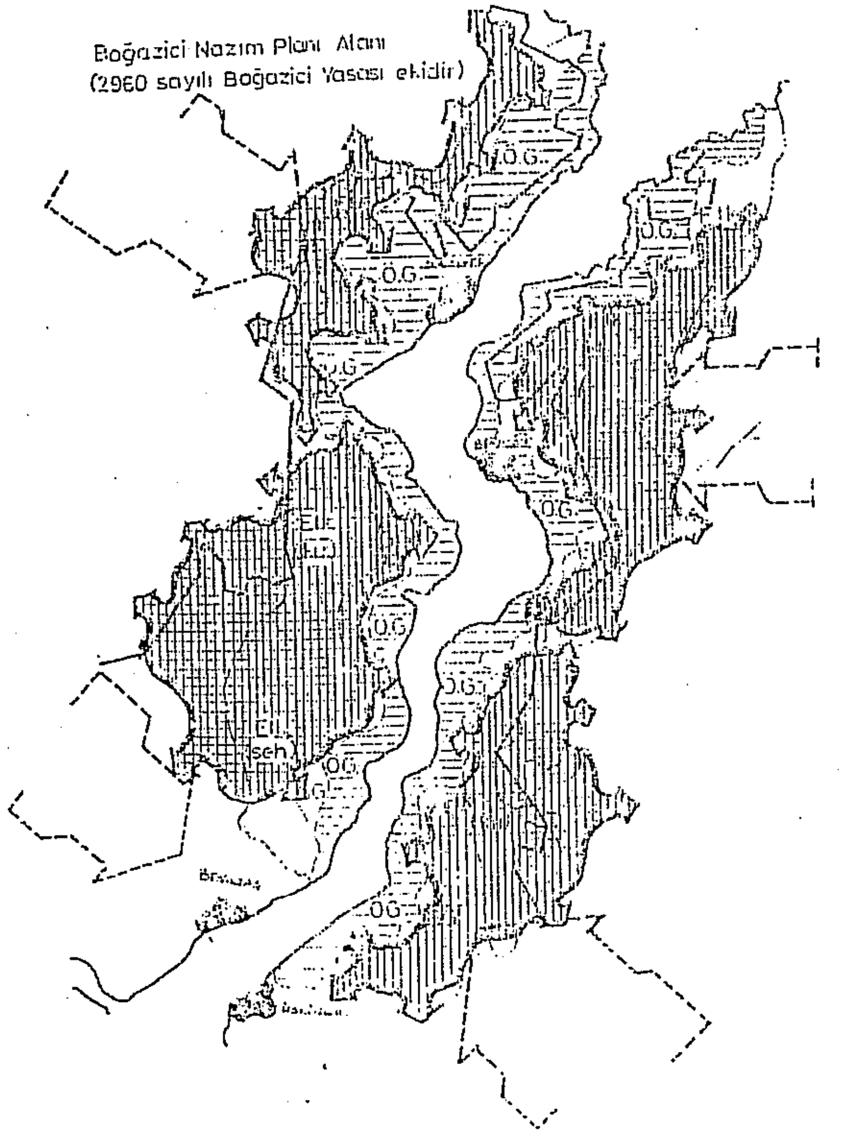

PDF Page Organizer - Foxit Software

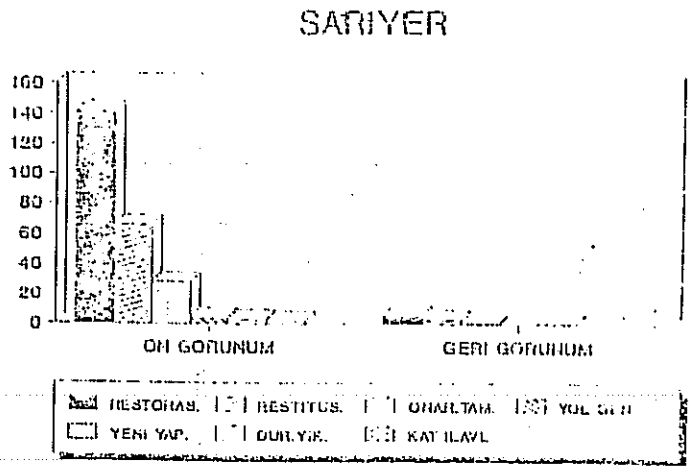

3 NO.KORUMA KURULU KARARLARI (1987-1992)

GRAFIK 1

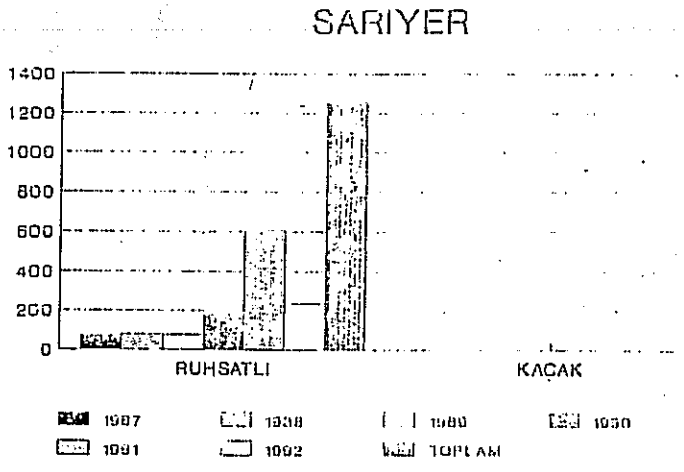

GRAFIK 2

Bu süreç içinde Üsküdar ilçesinin planları incelendiğinde:

1990 ..... Kurul onayı
1990 ..... Anakent Bel.
1992 ..... Anakent Bel.

Üsküdar ilçesinin yapılaşma talebi, kısmi 1/1000 ölçekli planlar ve birbirinden kopuk MİP'ler ile karşılanmaktadır.

BEŞİKTAŞ ve BEYKOZ Belediye sınırları içinde de benzer problemlerden bahsetmek mümkündür (Grafik 4,5,6,7). Ancak, bu beldelerden Beşiktaş'ın kemikleşmiş bir dokuya sahip olması, yeni gelişme alanlarının açılmasından çok kendi içinde devinim yaşamasına neden olmaktadır. Yine beldedeki kamu mülkiyetindeki alanların azlığı, 1988 onanlı uygulama planlarının olması gibi nedenlerden ötürü kaçak yapılaşma oranı göreli olarak düşüktür.

Boğaziçi Sit Alanı içindeki yerel yönetimleri, planı olan ve olmayanlar olmak üzere ikiye ayırmak mümkündür. Bununla beraber her iki durumda da ilçelerde kaçak yapılaşma hızla devam etmektedir. Yapılmış-onaylanmış-yürürlükte olan planlar, ilçelerine bir avantaj sağlayamamıştır. Çünkü bu 4 yıl ilçede 1987-92 yılları arasındaki yapıların %7'si (2693) ruhsatlı, %93'ü (36010) ruhsatsızdır.(Üsküdar dahil değil !...)

Bu kaçak yapılara ek olarak, ruhsatlı ancak doğal yapı ve siluet değerleri ile çatışan uygulamalar da dikkate alınırsa, sorunun yamaçlardan aşağı inen tehlikesi olduğu bir kez daha vurgulanır (Şekil 2).

SONUÇLAR

1. 2863 sayılı Boğaziçi yasası ile belirlenen sınırlar büyük ölçüde yanıltıcıdır.

* Bu sınırlar yeniden ve kesin ayrımlarla saptanmalıdır. (Geri görünüm olarak belirlenen Rumeli ve Anadolu Hisarı yerleşmelerinin, ön görünümde olması gibi)

2. Bir bütün olan Boğaziçi Sit Alanı içinde davranış biçimleri birbirinden farklı olan 7 kurum dayandıkları yasalar ile birbirlerini yadsıyan bir tavır sergilemektedirler.

* Öncelikle bu 7 kurumun yetki ve sorumluluklarının kesin sınırlarla belirtilmesi ve birbirleri ile olan koordinasyonun sağlanması gerekmektedir.

3. Bu kurumların toplum dinamiğini reddeden planın değişmezliğini savunur bir tutum izlemeleri sonucu yaşanan çatışmalar, problem noktaları olarak karşımıza çıkmaktadır.

* O halde kaynağını toplum dinamiklerinden alan planlama olgusunun, dinamik-esnek ve devamlılık gösteren bir olgu olarak kabul edilmesi gerekmektedir. (yaşayan bir süreç).

4. Daha demokratik olma beklentisi ile yetkileri genişletilen yerel yönetimlerin meclislerinin, kimi ya da toplumun hangi kesimini temsil ettiği de bir tartışma konusudur.

* Meclislerin gerçek anlamda demokratik olabilmesi için toplumun farklı kesimlerinin davranış kalıplarını bünyesinde barındırır bir yapı içermesi gerekmektedir.

5. Bu kurumsal yapı içinde Anakent Belediyesi giderek üstlenmesi gereken rolden uzaklaşıp, plan onayan bir yapıya bürünmüştür.

PDF Page Organizer - Foxit Software

* Oysa bu kurum Metropol Bakanlığının rolünü üstlenmektedir.

Çalışmanın başlangıcında ve süreç içinde aranan cevap;

"Boğaziçi Sit alanının son 10 yıl içinde geçirdiği evrim ve bugünkü görünümünden kim-hangi kurumsal örgüt sorumludur" sorusuydu.

Çalışmanın sonunda hiç bir kurumun bu durumdan tek başına sorumlu tutulamayacağı, Boğaziçi'nin korumak için olması gereken tüm yasa ve yönetmeliklerin, kurulması gereken tüm kurum ve örgütlerin bulunduğu ve başka hiç bir ülkede olmayan, sadece Boğaziçi Sit Alanını korumak amacı ile özel yasanın dahi olması;

-kurumsal örgütlerin iletişim bozukluğu,

- yasaların çelişkileri,

-yerel yönetimlerin yeterli sorumluluğu almamaları,

-koruma kurullarının denetim ve yaptırım yetkilerinin olmaması, Boğaziçi'nin bugünkü durumuna gelmesine neden olmuştur.

KAYNAKÇA-1.-2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu. (21.7.1983)

2. 2960 sayılı Boğaziçi Kanunu. (18.11.1993)

3. 3194 sayılı İmar Kanunu. (9.5.1985)

4. 3386 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu değişikliği. (1987)

5. Boğaziçi Geri Dönüm ve Etkilenme Bölgeleri 1/5000 Ölçekli Nazım imar Planı Revizyonu Notları. (Temmuz 1987)

6. İstanbul 2-3 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulları 1980-92 Yılları Tutanakları.

7. Boğaziçi İmar Müdürlüğü, Üsküdar, Beşiktaş, Beykoz, Sarıyer İlçe Belediyeleri, 1985-92 Yılları Ruhsat Dökümleri.

8. DİE Nüfus Sayım Verileri

9. TANERİ, E.; "Boğaziçi Fizik Mekanının Süreç içindeki Gelişimi" İstanbul 2 No'lu K.T.V.K.K.'na Sunulan Görüş.

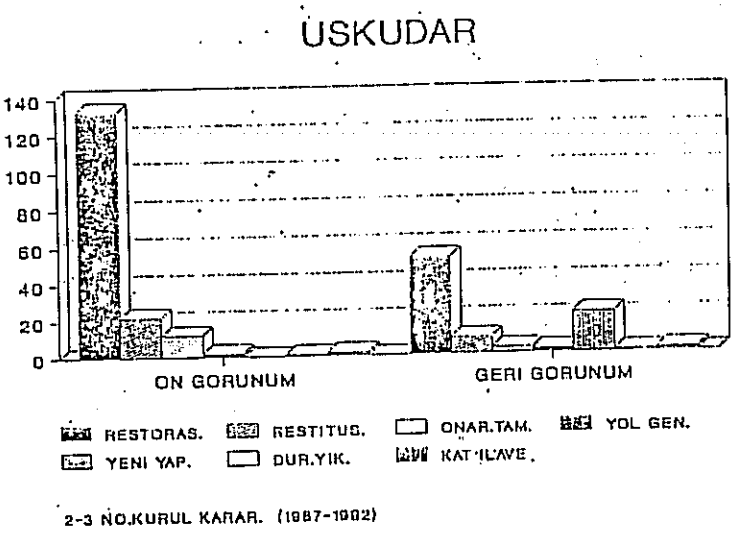

2-3 NO.KURUL KARAR. (1987-1992)

GRAFIK 3

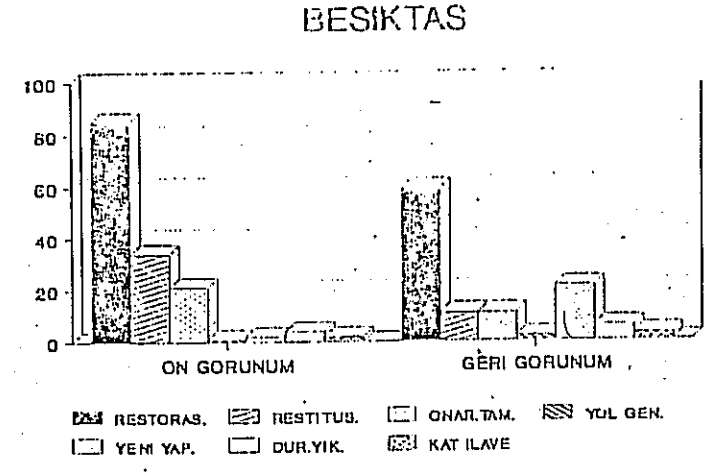

2-3 NO.KURUL KAR. (1987-1992)

GRAFIK 4

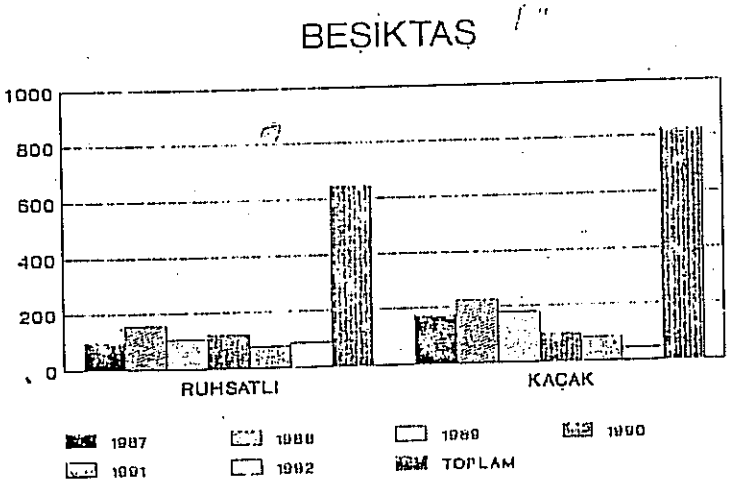

GRAFIK 5

PDF Page Organizer - Foxit Software

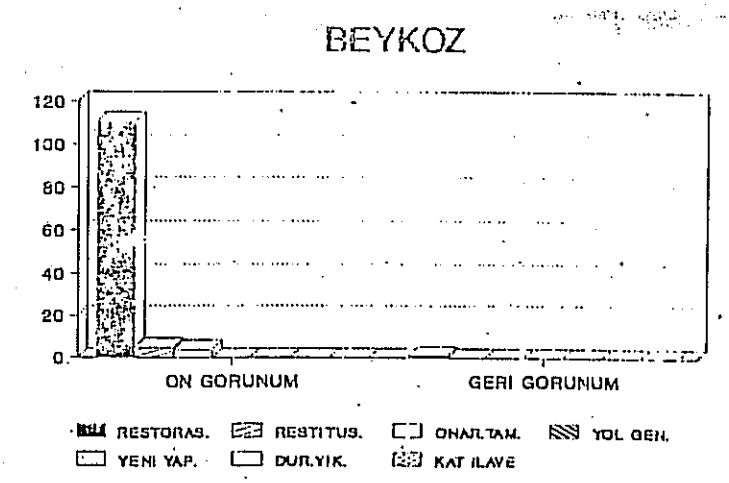

2-3 NO.KURUL KARARLARI

GRAFIK 6

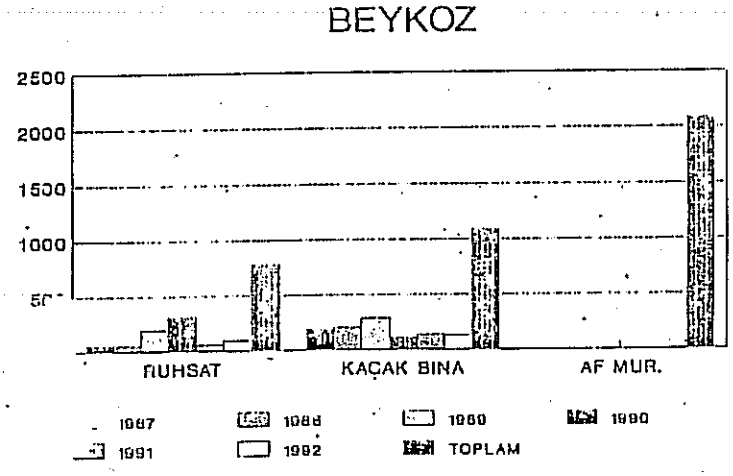
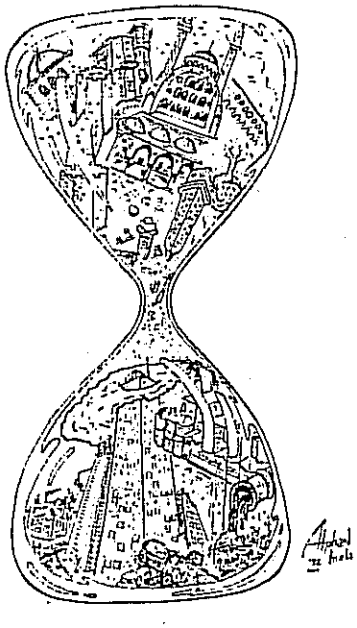
GRAFIK 7